

Stortingets finanskomité
Stortinget
0026 OSLO

Vår saksbehandler
Mari Cecilie Gjølstad

Vår dato
17.10.2022
Deres dato

Vår referanse
22/00158-11
Deres referanse

Høringsinnspill til Finanskomiteen fra Norges Bondelag - statsbudsjettet 2023

Norges Bondelag representerer 62 000 medlemmer med direkte og indirekte tilknytning til norsk landbruk. Norsk landbruksproduksjon legger grunnlaget for en av Norges få komplette verdikjeder, med tilhørende ringvirkninger for bosetting, sysselsetting og verdiskaping i en rekke andre sektorer, herunder fastlandsindustrien.

Norges Bondelag viser til høringsbrevet til næringskomiteen for generelle kommentarer om budsjettet. Vi har i tillegg følgende merknader til statsbudsjettet for 2023:

Endringene i skattesatser og innslagspunkter som foreslått i Prop. 1LS (2022-2023) har en tydelig omfordelende effekt. For selvstendig næringsdrivende er det særlig tre punkter vi vil kommentere:

1. Prop. 1 LS kap 6 - Eiendomsskatt på grunn under kraftlinjer

Forslaget går ut på at verdien av grunnen under kraftlinjene inkluderes i nettanlegget ved beregning av eiendomsskattegrunnlaget. Dette skal gjøres ved et sjablongfastsatt tillegg. Saken er kommet opp som et resultat av en dom i lagmannsretten hvor retten ga Statnett medhold i at grunneiere kunne holdes ansvarlig for eiendomsskatt på grunn under kraftlinjer. Fra grunneiernes ståsted er det helt sentralt at det ikke er grunneierne, men ledningseier, som holdes ansvarlig for skatten. Det uttales i proposisjonen at grunnen kun skattlegges hos nettselskapet.

- Norges Bondelag vil understreke nødvendigheten av at grunneierne *ikke holdes ansvarlig* for eiendomsskatt for verdien av grunn under nettanlegget. Det bes om at komiteen stiller seg bak dette når saken behandles av Stortinget.

2. Prop. 1 LS kap 4 – Formuesskatt

Norges Bondelag er opptatt av gode og forutsigbare rammevilkår for selvstendig næringsdrivende. Regjeringen foreslår økt rabatt for driftsmidler som eies direkte av næringsdrivende (verdsettes til 70 %), mens øvrig arbeidende kapital (aksjer mv.) gis lavere rabatt (verdsettes til 80 %).

- Norges Bondelag støtter forslaget.

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO, Tlf: 22 05 45 00
Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5, 0190 OSLO
Bankkonto: 8101.05. 91392, **Org.nr.:** 985063001 MVA
bondelaget@bondelaget.no, www.bondelaget.no

Norges Bondelag

Bankkonto: 8101.05.12891
Org.nr: 939678670

3. Prop. 1 LS kap 11 - Skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende mv.

Forslaget om å øke grunnlaget for skattefavorisert pensjonssparing gir selvstendig næringsdrivende, personlige deltakere i selskap med deltakerfastsetting mv. økt mulighet for å spare til egen pensjon. Dette samsvarer bedre med endringene i OTP-loven med obligatorisk pensjonssparing for ansatte fra første krone.

- Norges Bondelag støtter forslaget.

Kommentarer knyttet til drivstoffavgifter, toll og strømstøtte for jordbruket:

Reduksjon i avgifter på anleggsdiesel

Forslaget om å redusere grunnavgiften på mineralolje er et positivt bidrag for å møte sterkt økende drivstoffpriser for anleggs- og jordbruksnæringen. Redusert grunnavgift korrigert for økt CO₂ avgift gir en redusert avgift tilsvarende 92 øre/liter. Dette må ses i sammenheng med at grunnavgiften utvides til å også omfatte biodiesel når innblandingskrav for avansert biodrivstoff til ikke-veigående maskiner innføres i 2023. Norges Bondelag er positiv til at det innføres et innblandingskrav på biodiesel, men forutsetter at kostnadsøkningen dette medfører for jordbruksnæringen kompenseres.

- Norges Bondelag støtter forslaget.

Toll – importvernet må styrkes

I Hurdalsplattformen slår regjeringa fast at den vil «Sikre importvernet for norsk jordbruk, blant anna gjennom val mellom prosent- og kronetoll, og sørge for at importvernet ikkje blir svekka, når ein inngår nye handelsavtaler».

Tollvernet er helt avgjørende for at Norge skal kunne opprette en egen produksjon av landbruksprodukter. Kaldt klima, små bruk spredt over hele landet, høye kostnader og høye krav til standarder gjør oss lite konkurransedyktige på pris. For å kunne opprettholde en produksjon over hele landet – også i et selvforsynings- og beredskapsperspektiv - er det derfor helt nødvendig å kunne beskytte norsk produksjon gjennom tollvernet. I dag er om lag 70 prosent av inntektene markedsinntekter. Importvernet handler om å sikre langsiktighet og forutsigbarhet i matproduksjonen, i tillegg til mer kortsiktige konkurranseforhold. Å styrke importvernet er viktig for å nå målet om å tette inntektsgapet mellom bonden og andre grupper. Det vil bety at bonden kan ta ut økt inntekt også gjennom markedet.

Gjennom WTO-avtalen fra 1994 har Norge rett til å veksle mellom krone- og prosenttoll alt etter hva som gir best beskyttelse. Norge har i stor grad brukt kronetoll. Tollsatsene er ikke blitt oppjustert i forhold til inflasjon eller økt differanse mellom norske og utenlandske produkter. Tollvernet er derfor gradvis blitt svekket. Ved å innføre prosenttoll kan importvernet styrkes uten at man bryter WTO-avtalen.

Stortinget vedtok følgende da RNB ble behandlet i juni (vedtak nr. 836):

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 vurdere overgang fra kronetoll til prosenttoll, blant annet for tollinjen storfe, svin, sau, lam og potet».

- Norges Bondelag ser at regjeringen ikke følger opp vedtaket med konkrete forslag. Stortinget må derfor på nytt be regjeringen så raskt som mulig, dvs. i RNB, komme med forslag om å flytte produkter fra kronetoll til prosenttoll.

Prop. 1 S kap 1142 – Strømstøtte til jordbruk

Finanskomiteen behandler i disse dager endringer i strømstøtteordningen for landbruket for resterende del av 2022. Herav økningen av øvre tak i støtteordningen for jordbruket fra 20.000 kwh til 60.000 kwh per måned fra 1. oktober. I Statsbudsjettet for 2023 kan de se ut til at denne økningen ikke blir videreført. Om dette stemmer vil det bli spesielt utfordrende for grønt-

produsenter som produserer på friland, og som er helt avhengig av å tørke, kjøle og lagre varene på egne lagre gjennom vinteren. Flere av disse produsentene har et strømforbruk som er tre-fire ganger så høyt som 20.000 kWh. Det samme gjelder også for flere husdyrprodusenter.

- Norges Bondelag ber om det øvre taket på 60.000 kWh/mnd videreføres i 2023.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Bjørn Gimming

Sigrid Hjørnegård